

“Wij willen de vingerafdruk wet definitief kelderen” | politiek

Roel Wauters

Matthias Dobbelaere-Welvaert trekt naar Grondwettelijk Hof tegen de vingerafdruk op de e-ID

Stop de vingerafdruk. Met die slagzin wil Matthias Dobbelaere-Welvaert voorkomen dat onze vingerafdruk op onze identiteitskaart belandt. In amper een dag haalde hij via crowdfunding meer dan 6.000 euro op.

Wat voorafging

De Kamer heeft woensdag het licht op groen gezet om vingerafdrukken toe te voegen op onze identiteitskaart. Het gaat om een wetsontwerp van binnenlandminister Jan Jambon (N-VA). De maatregel moet helpen in de strijd tegen identiteitsfraude. Vanaf april 2019 zal elke nieuwe e-ID een vingerafdruk bevatten. Aangezien een identiteitskaart 10 jaar geldig is, zal de maatregel pas tegen 2029 helemaal rond zijn. Voor alle duidelijkheid: de vingerafdrukken worden niet opgeslagen in een centrale databank, maar worden maximaal drie maanden bewaard. Voor het internationale paspoort wordt een gelijkaardig systeem gebruikt. De Privacycommissie had een ongunstig advies afgeleverd, maar de regering oordeelde dat ze past in de aanbevelingen van de Europese Commissie.

Al jaren schrijft Dobbelaere-Welvaert opiniestukken over privacy. Nu is het tijd voor harde actie. Met zijn juridisch kantoor deJuristen trekt hij naar het Grondwettelijk Hof tegen de beslissing van de regering om voortaan een vingerafdruk op de identiteitskaart op te slaan. “Die opiniestukken zijn leuk, maar aan het einde van de rit verandert er weinig”, zegt hij. “Op sociale media werd gesuggereerd om een crowdfundingactie op te richten. Wel, dat hebben we gedaan op een professionele manier, mét gebruik van slimme marketing.”

Hoe gaat u het Grondwettelijk Hof overtuigen?

Share

‘We moeten zorgezegd onze vingerafdruk afgeven om identiteitsfraude tegen te gaan, maar er zijn jaarlijks slechts zo’n 500 à 600 gevallen bekend’

“De Privacycommissie heeft al een groot deel van het huiswerk gedaan. De maatregel is niet proportioneel en schendt zo artikel 22 van de grondwet. We moeten zorgezegd onze vingerafdruk afgeven om identiteitsfraude tegen te gaan, maar er zijn jaarlijks zo’n 500 à 600 gevallen bekend, zo gaf binnenlandminister Jan Jambon (N-VA) aan. Moeten daarom miljoenen Belgen hun vingerafdruk afgeven?”

Wat zijn uw kansen?

“Onmogelijk in te schatten. Laat ons zeggen dat we een *fighting chance* hebben, we gaan moeten vechten. Het is nu wachten tot de teksten in het Staatsblad verschijnen en dan schieten we meteen in actie. Al zal de zaak allicht ten vroegste na de verkiezingen voorkomen.”

Technologie evolueert snel. Moeten de veiligheidsdiensten dan met pen en papier ten strijde trekken?

“Dat de regering eerst en vooral begint met de eigen cyberpolitie degelijk te bemannen. In de Federal Computer Crime Unit zitten momenteel nog 13 mensen (*het zouden er 44 moeten zijn, RW*). Dat de overheid daar geld in steekt, in plaats van in een duur egoproject van minister Jambon.”

Er komt geen permanente databank met de vingerafdrukken. Het gebruik is beperkt.

Share

‘Er is maar één aanslag nodig en er zullen stemmen opgaan om een databank in te voeren’

“Het oorspronkelijke plan van Jambon was nochtans een databank. Reken er maar op dat die er ooit komt. Nog niet zo lang geleden zei Open Vld-minister Alexander De Croo dat de simkaarten anoniem zouden blijven, omdat niet elke burger een verdachte kon zijn. Na de aanslagen in Parijs en Brussel was die maatregel snel goedgekeurd. Er is maar één onrustwekkende gebeurtenis, zoals een aanslag, nodig en er zullen stemmen opgaan om die databank in te voeren.”

De regering gelooft niet in dat hellend vlak.

“Dan nog. Ook zonder een permanente databank moeten die vingerafdrukken ergens tijdelijk worden opgeslagen. Maximaal drie maanden, volgens het wetsontwerp. De vraag is: vertrouw je de overheid? Ook op technisch vlak. Er is momenteel erg weinig bekend over hoe ze de gegevens gaan beveiligen.”

Ligt het grote publiek hier wel van wakker?

Share

‘Dat we in minder dan een dag meer dan 5.000 euro ophalen, is het beste bewijs dat mensen hier echt wel wakker van liggen’

“Dat we in minder dan een dag meer dan 6.000 euro ophalen, is het beste bewijs van wel. Afgaande op eerdere acties had ik gerekend op enkele honderden euro's. De meeste donateurs zijn gewone burgers. Gemiddeld geven ze zo'n 35 euro. Ook op de sociale media leeft het enorm. We krijgen de steun van de Liga van de Mensenrechten en hebben contacten met andere organisaties. Natuurlijk zijn er belangrijkere zaken in het leven. Wie zwaar ziek is of problemen heeft met zijn job, heeft andere zorgen. En, om het wat oneerbiedig te zeggen: het is soms vechten tegen de onwetendheid.”

Is dit ook geen egoproject van u en de Juristen?

“Ik doe dit uit persoonlijke overtuiging. Mocht iemand mijn plaats willen overnemen, graag. Hier komt ongelooflijk veel bij kijken, ik scherm momenteel

ook mijn surfgedrag af. Ons platform werd bij de lancering woensdagavond meteen getroffen door iets wat op een cyberaanval leek. We zijn nog aan het bekijken wat juist de oorzaak was, maar hebben de beveiliging opgedreven.”

Hoe garandeert u dat het geld goed terechtkomt?

“We houden al wat binnenkomt op een aparte rekening. Volgens eerste schattingen hebben we minstens 10.000 euro nodig. Dat geld zal in eerste plaats gaan naar de advocaten die ons vertegenwoordigen. We zijn momenteel in gesprek met verschillende kantoren. Als we geld overhebben, zullen we contact opnemen met de mensen die ons gesteund hebben. Met hun goedkeuring zetten we onze strijd voort tot op Europees niveau. Tussen de lidstaten is er nu een akkoord om algemeen vingerafdrukken in te voeren op de identiteitskaart. Een andere optie is om een deel van het geld terug te storten, of over te maken naar een goed doel. Wees gerust: als er enig misbruik is, dan is het einde carrière voor me.”

Er circuleert ook een oproep om nu nog snel je e-ID als verloren op te geven. Steunen jullie die actie?

“Voor alle duidelijkheid: wij zitten niet achter de hashtag #ikweiger. Een goed initiatief, maar laat ons zeggen dat het een plan B kan zijn. Door een nieuwe e-ID op die manier aan te vragen krijg je een nieuwe, zonder vingerafdruk, die tien jaar geldig is. Maar daarna zit je wel met de miserie. We willen deze wet definitief kelderen.”